

РЕШЕНИЕ

№ 461

гр. София, 17.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,
в публично заседание на 20.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **1318** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-чл.178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от Б. К. /К. Б./ – британски поданик, срещу т. 9 от заповед № Р-179/31.01.2023г., издадена от зам.ректора по учебна дейност в Медицински университет – П., оправомощен със заповед № Р-3097/05.12.2022г. на ректора на МУ-П., с която е нередено жалбоподателят да прекъсне обучението си през 2022/2023г. поради незаверен зимен семестър.

Твърденията са, че оспорената заповед е нищожна, алтернативно се иска нейната отмяна като незаконосъобразна поради несъответствие материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения. По същество твърденията са, че К. Б. е чуждестранен гражданин, записан в Медицински университет /МУ/ П. като редовен студент с факултетен № 5407. Същият имал незаверени семестри по дисциплините „Анестезиология“, „Педиатрия“ и „Епидемиология“. Сочи се, че за периодите, през които студентът не се е явил в учебни занятия по съответните дисциплини, същият бил с влошено здравословно състояние.. твърди се, че студентът страда от синдром на Guillain – Barre и в процесния период изпитвал непрестанна болка, като в периода 27.10.2022г. – 01.11.2022г. бил хоспитализиран в УМБАЛ „Св. Г.“ – П.. Последствие депозирал заявление в МУ с изразена готовност да заплати семестриалната такса и да покрие нормативните изисквания за заверяване на семестрите. Последното му било отказано и е била постановена процесната заповед.

В съдебно заседание жалбоподателят редовно призован, не се явява и не се

представлява.

Ответникът заместник-ректор по учебна дейност в Медицински университет – П. за съдебно заседание редовно призован, не се явява, не изпраща представител. по делото е постъпило становище за неоснователност на жалбата с претенция за присъждане на разноски.

Административен съд – София град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.168 ал.1 АПК събраните и приети по делото писмени доказателства и законосъобразността на оспорвания административен акт като цяло, приема за установено от фактическа страна следното:

От доказателствата по делото се установява, а и не се спори, че К. Б. /Б. К./ – британски гражданин с паспорт сер. Р №[ЕИК] е сключил договор за обучение с МУ П. от 19/09 от 2022г. с МУ П., като към момента на процесната заповед е студент V-ти курс в университета с факултетен № 5407.

Пред декана на МУ П. са постъпили доклад вх. № 1871/22.12.2022г. от ръководителя на К., доклад вх. № 1867/22.12.2022г. от ръководителя на катедра „Епидемиология“ и доклад с вх. № 1885/29.12.2022г. от ръководителя на катедра по педиатрия и медицинска генетика, всичките съдържащи данни, че Б. К. с ф. № 5407 не е получил заверка по съответните дисциплини за зимен семестър 2022/2023г., т.к. не е посещавал всички упражнения по време на семестъра /посетил е само първото упражнение от общо 7 „Епидемиология“ и три явявания по „Педиатрия“/.

Със заявление от 18.02.2023г.(л. 24 от делото) в МУ Б. К. е изявил желание да продължи образованието си през летния семестър. В същото заявление е отразен статуса на студента – неплатена такса за зимен семестър, 8 заверени семестъра, незаверен семестър по дисциплините „Анестезиология“, „Педиатрия“ и „Епидемиология“.

С доклад вх. № Р-615/23.01.2023г. декана на МУ П. е внесъл за разглеждане въпроси на Ректорски съвет, вкл. в т. 2 по отношение на Б. К.. Направено е предложение за вземане на решение студентите по т. 2, в т.ч. и Б. К. да прекъснат обучението си през 2022/2023г. поради незаверен зимен семестър.

С Решение по т. 2 от Протокол № 1/24.01.2023г. ректорския съвет е решил да прекъсне обучението на студентите, вкл. жалбоподателя на осн. чл. 107, ал. 3 т. 1 от Правилника за организацията на учебната дейност на МУ П..

Постановена е процесната заповед № Р-179/31.03.2023г. в която е обективизирано решението на РС за прекъсване на обучението на студенти, сред които в т. 9 е Б. К..

По делото на л. 30 е приложена Заповед № Р-3097/05.12.2022г. с която ректора на МУ П. е предоставил правомощия на заместник-ректор по учебна дейност да подписва документи, свързани с учебната дейност на университета, вкл. за прекъсване на обучението.

По делото на л. 66-69 са представени справки от контролни листи, от които е видно присъствието на жалбоподателя при обучение в съответните дисциплини.

По искане на процесуалния представител на жалбоподателя е оспорен Протокол № 1/24.01.2023г. С Определение № 9386/31.10.2023г. по адм. д. № 1318/2023г. съдът е открил производство по чл. 193 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК.

Със становище от 18.12.2023 г. от процесуалния представител на оспорващата страна е оттегля искането за допускане на съдебно-графологична експертиза.

С определение от о.с.з. от 20.12.2023г. съдът е отменил определение от 31.10.2023 г., с което е образувано производство по чл. 193 от ГПК и въз основа на него приема за

безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че подписът е положен от неговия автор.

При така изложената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу акт, засягащ права и законни интереси на жалбоподателя. Жалбата е подадена в преклузивния срок за оспорване, доколкото по делото няма данни за връчване на заповедта на Б. К., а самата жалба е депозирана пред Административен съд Пловдив на 03.02.2023г., като оспорената заповед е с дата 31.01.2023г.

Преди да се произнесе по основателността на предявената жалба, съдът следва да изясни характера на претенцията за нищожност на оспорената заповед.

При контрола за законосъобразност се преценява съответствието на административния акт със закона, докато при нищожността - тази преценка се свежда до извеждането на един много тежък порок, тежък до степен да направи невъзможно съществуването на акта като такъв. Порокът е толкова тежък, че приравнява административния акт на "правно нищо", на несъществуващ факт. В същото време този акт създава една привидност на правни последици, които заинтересуваното лице има интерес да отстрани. След като нищожният акт не поражда валидни правни последици, той не би могъл да породи и валидни правни задължения. В същото време следва да е налице за адресата правна възможност да иска от останалите участници в административното правоотношение да се съобразят с това. Нищожните административни актове не пораждат и никога не могат да породят правните последици, към които са били насочени, те не могат да бъдат санирани" /ТР № 3/16.04.2013 г. по т. д. № 1/2012 г. на ВАС, О. /.

Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен, и за да не създава правна привидност, че съществува, при констатиране на основание за нищожност, съдът следва да го отстрани от правния мир чрез прогласяване на неговата нищожност. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове /чл. 146, т. 1-т. 5 от АПК/ се обуславят следните изводи: 1. всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2. порокът във формата е основание за нищожност, когато неспазването ѝ води до недействителност на акта, приравнява се на липса на форма въобще, а оттам - и на липса на волеизявление; 3. допуснатите съществени нарушения на административно-производствените правила, довели до липса на волеизявление /липса на кворум/, когато са повлияли или биха могли да повлияят върху съдържанието на акта, както и когато, ако не бяха допуснати, би могло да се стигне и до друго решение на поставения пред административния орган въпрос, са предпоставка за обявяване нищожността на акта; 4. основание за нищожността на акта е и липсата на законова опора, т. е. липсата на приложима по време, място и лица материалноправна норма при издаването на конкретния административен акт; "пълна липса на предпоставките, визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; актът е изцяло лишен от законово основание; актът със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, от нито един орган" /решение № 925/23.01.2014 г. по дело № 12602/2013 г. на ВАС, Второ отделение/; 5. при превратно упражняване на власт.

При изследване на законосъобразността, респ. незаконосъобразността на

административния акт винаги се проверява и неговата валидност (нищожност), дори и да няма изрично искане за това арг. чл. 168, ал. 1 и ал. 2 от АПК. И обратното, в случая, че се установи, че административният акт е законосъобразен, то същото изключва необходимостта за проверка предпоставките за нищожност арг. чл. 177, ал. 3 от АПК.

Компетентен за издаване на заповед за прекъсване на студент, при наличие на предвидените в закона предпоставки е ректорът, който управлява и представлява висшето учебно заведение. Това негово правомощие се извежда от разпоредбата на чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗВО, според която ректорът на висшето училище решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти, докторанти и специализанти.

Съгласно чл. 37 от ЗВО всички въпроси на устройството и дейността на висшето училище, неуредени в закона, се регламентират с правилника за дейността на висшето училище и други негови актове, а предвиденото в чл. 21, ал. 1, т. 2 от ЗВО академичното самоуправление включва и правото на висшето училище да урежда устройството и дейността си в собствени правилници, но при всички случаи това трябва да става в съответствие с този закон.

Действително разпоредбата на чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗВО е предвидено право /възможност/за прекъсване на образованието да се случва по желание на студента. От друга страна обаче в ЗВО не са подробно разгледани хипотезите при които се налага прекъсване на обучението. Една от тези хипотези е именно обективната невъзможност за присъствие и провеждане на обучение поради заболяване, в същото време и липса на волеизявление от страна на студента за прекъсване по см. на чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗВО.

Ето защо съдът намира, че е налице неуредено положение и на осн. чл. 37 от ЗВО в случая е приложим Правилника за организацията на учебната дейност на МУ П. /Правилника/.

В глава 6, раздел II от Правилника е разписано формата и начина на заверка на учебните дисциплини, а в раздел IV подробно са разписани хипотезите на „прекъсване“, като изрично в чл. 110 е уреден начина на продължаване на образованието при прекъсването поради „незаверен учебен семестър“.

Съгласно правилото на чл. 107, ал. 2 от Правилника за организацията на учебната дейност на МУ П. /Правилника/, административно прекъсване на обучението се разрешава със заповед на ректора по предложение на декана при незаверен семестър – прилага се и доклад от преподавател, незаверил съответната дисциплина.

Съгласно чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗВО ректорът на университета решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти, докторанти и специализанти.

Така, съдът установява, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган - заместник-ректор по учебна дейност на МУ П., на когото със Заповед № Р-3097/05.12.2022г. ректора е предоставил правомощия на да подписва документи, свързани с учебната дейност на университета, вкл. за прекъсване на обучението. Последното е допустимо с оглед разпоредбата на чл. 33, т. 1 от ЗВО.

Заповедта е издадена и в предвидената от закона форма, мотивирана е, съобразно изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК - съдържа фактическите констатации и правни квалификации, поради което не съдържа порок във формата, обуславящ недействителност на самото властническо волеизявление. Посочени са обективно и

пълно фактическите и правните основания за издаване на акта, както и разпоредителната част по отношение на единадесет студенти. Съгласно Постановление № 4/1976 г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004 г. по дело № ТР-4/2002 г. ОСС на ВАС административният акт или отказът да бъде издаден такъв акт трябва да бъде мотивиран, включително и когато административният орган е овластен да реши въпроса по свободна преценка, което изискване в случая е спазено. Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд, задължително по смисъла на чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт, сочи, че "не е необходимо обаче да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт, стига да се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране на индивидуалните административни актове и отказите за издаване на такива". В случая мотиви за постановяване на оспорената заповед се съдържат в представената по делото преписка, вкл. решение на ректорски съвет и предхождащите го доклади.

Не се констатира нарушение на административно процесуалните правила, което да бъде квалифицирано като съществено и да представлява самостоятелно основание за отмяна на оспорената заповед. Съдебната практика и теорията са константни в разбирането, че процесуалните нарушения в административното производство са съществени, само ако са се отразили на правилността на крайните фактически и правни изводи на административния орган. Тук е моментът да се отбележи, че неспазването на административнопроизводствените правила - чл. 146, т. 3 АПК може само по изключение да доведе до нищожност - тогава, когато е довело до липса на волеизявление, каквото в случая не е налице спрямо процесния акт.

В случая производството по прекъсване на К. е започнало по повод доклади на ръководителите на съответните катедри до декана на медицинския факултет. Последният с доклад вх. № Р-615/23.01.2023г. е сезирал за разглеждане ректорския съвет, който е взел решение по т. 2 от протокол № 1/24.01.2023г. Действително, по делото няма данни Б. К. да е бил надлежно уведомен за започналото производство и за неговия ход. Последното обаче съдът намира за несъществено нарушение на процесуалните правила. И това е така защото, съществено е само това процесуално нарушение, което ако не е било допуснато, то резултата би бил различен.

В случая не се спори, че Б. К. не е заверил зимен семестър на учебната 2022/2023г. Излагат се съображения, че жалбоподателят е бил болен, за кратко хоспитализиран, не е било взето под внимание заболяването му, както и че е депозирал заявление да продължи образованието си през летния семестър. Последното е относимо в случай, че му бъде отказано продължаването на обучението при условията на чл. 110 от Правилника, но е ирелевантно за прекъсването. Още повече, че се потвърждава обективна невъзможност за присъствено обучение, което е задължително за медицинските специалности.

Противоречието с материалния закон - чл. 146, т. 4 АПК - води до нищожност само, когато е налице пълна липса на предпоставките, визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; когато актът е лишен изцяло от законно

основание; когато акт със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон и от нито един орган. В жалбата се твърди, че процесната заповед е издадена в нарушение на материалноправните разпоредби.

Както бе изложено по-горе с Правилника за организацията на учебната дейност на МУ П. е уредени условията при които се заверяват учебните дисциплини и семестри. Посочено е, че учебните занятия са задължителни, като присъствието на лекции и упражнения се отразява в личните картони на студентите. Студентът има право да отсъства по уважителни причини (здравословни), но не повече от 1/3 от хорариума по учебен план. С разрешение на ръководителя на звеното за студенти с тежки заболявания могат да бъдат разрешени до 50% отсъствия от учебните занятия. Допускане без уважителни причини на повече от три отсъствия по определена дисциплина за семестър, както и наличието на повече от едно неотработено неизвинено отсъствие от упражнения по дадена дисциплина са основание за незаверяване на семестъра. Семестъра не се заверява при липса на заверка по дисциплините по учебен план – чл. 94-101 от Правилника.

Съгласно чл. 107, ал. 2 от Правилника, административно прекъсване на обучението се разрешава със заповед на ректора по предложение на декана при незаверен семестър – прилага се и доклад от преподавател, незаверил съответната дисциплина.

Установено по-горе бе, а и не се спори, че Б. К. не е получил заверка по съответните дисциплини за зимен семестър 2022/2023г., т.к. не е посещавал упражненията по време на семестъра „Анестезиология“, посетил е само първото упражнение от общо 7 „Епидемиология“ и три явявания по „Педиатрия“. Предвид установеното и внесени съответни доклади от преподавателите, административният орган в лицето на ректора на МУ П., при условията на обвързана компетентност издава заповед за прекъсване на обучението на студента. Ректора на МУ, в настоящето производство, няма възможност за преценка на извинителните причини (заболяване), при положение, че същите не са били извинени по реда на чл. 96-98 от Правилника, респ. семестърът не е бил заверен. От друга страна студентските права на К. не са прекратени, същият има възможност да продължи обучението си при условията и по реда на чл. 110 от Правилника.

Не на последно място, настоящият състав прима, че административния акт не може да се определи като нищожен поради несъответствие с целта на закона - чл. 146, т. 5 АПК правомощието за издаване на акта да не е насочено към постигане на друга цел, различна от законоустановената. Несъответствието с целта на закона (превратното упражняване на власт) обуславя нищожност само, ако преследваната с административния акт цел, различна от законоустановената, не би могла да се постигне с никакъв акт, нито на същия, нито на който и да е друг орган. Преследваната с издаването на оспорения в настоящото производство акт цел не само, че не покрива условията за нищожност на това основание, но и напълно съответства на законоустановената такава, а именно покриване на изискванията на Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" за образователно-квалификационна степен "магистър" Приета с ПМС № 245 от 16.11.2005 г., обн., ДВ, бр. 94 от 25.11.2005 г., в сила от учебната 2006 - 2007 г., изм. и допбр. 87 от 7.10.2008 г., бр. 1 от 2.01.2024 г., а именно придобива се

във факултет на висше училище, получило акредитация по реда на Закона за висшето образование, образованието е редовна форма на обучение, студентите изпълняват задълженията си по учебен план, който отговаря на изискванията на наредбата, като задължителни елементи на учебният план са „Анестезиология“, „Епидемиология“ и „Педиатрия“ – чл. 7, ал. 2 т. 30, 31 и 34 от Наредбата.

Ето защо настоящият съдебен състав приема, че Заповед № Р-179/31.01.2023г. е законосъобразна, а подадената жалба от Б. К. следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на делото основателна е претенцията на ответника за присъждане на разноски по делото. Такава е заявена със становище по делото, като са представени списък по чл. 80 от ГПК и доказателства за направени такива л. 70 -72 от делото в размер на 1200 лева.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 28-ми състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. К. /К. Б./ – британски поданик, срещу т. 9 от заповед № Р-179/31.01.2023г., издадена от зам.ректора по учебна дейност в Медицински университет – П., с която е нередено жалбоподателят да прекъсне обучението си през 2022/2023г. поради незаверен зимен семестър.

ОСЪЖДА Б. К. от Великобритания, с паспорт № Р –[ЕИК] да заплати на Медицински факултет П. сумата от 1200 (хиляда и двеста) лева, представляващи разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок от получаването на съобщението, че е изготвено пред Върховния административен съд.

Препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: